

01 ΠΟΛΙΤΙΚΗ

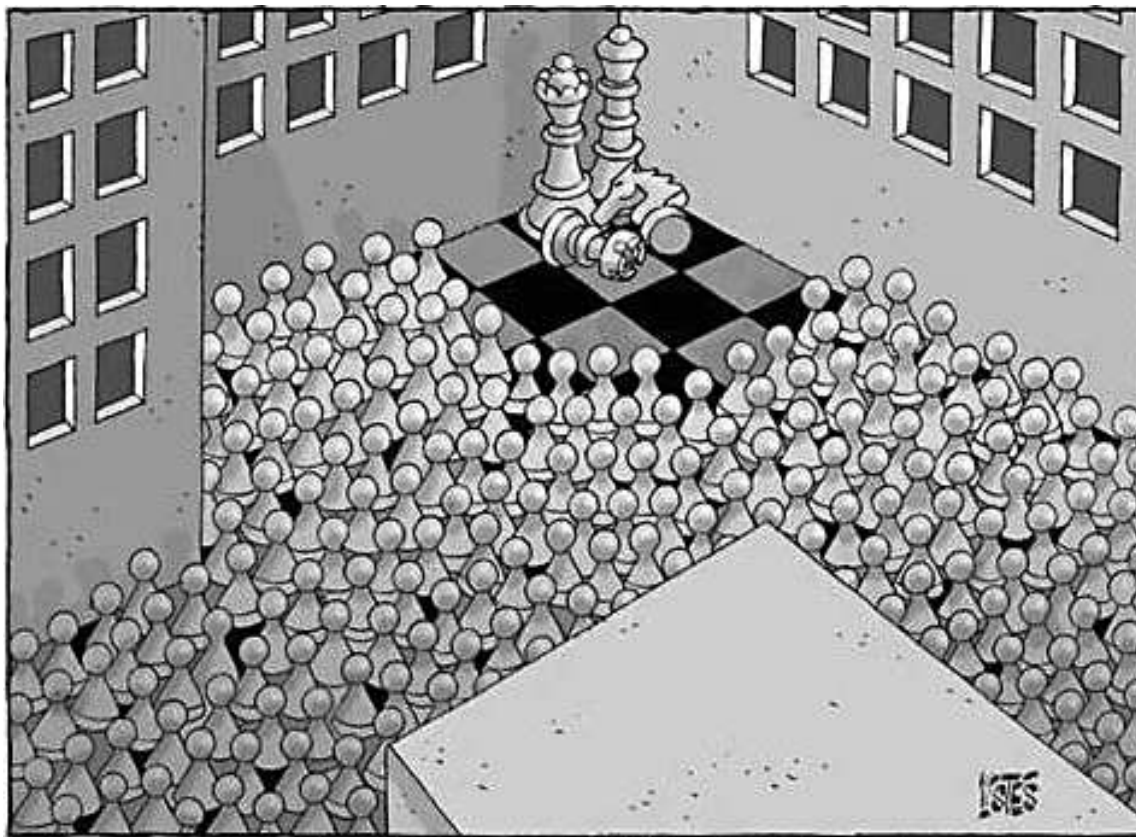
Ο βηματισμός μιας νέας συνείδησης

(τι προσφέρει έως σήμερα το κίνημα των Τεμπών;)

■ ΤΟΥ ΡΟΥΝΤΙ ΡΙΝΑΛΤΙ

Οι σκέψεις που ακολουθούν γράφονται λίγες ώρες μετά το συγκλονιστικό συλλαλητήριο για τα Τέμπη, που αγκάλιασε πάνω από 340 πόλεις σε Ελλάδα και εξωτερικό και συσπείρωσε εκατομμύρια ανθρώπους. Αυτά που ζούμε τον τελευταίο μήνα (26/1-28/2), ο όγκος και το βάθος, ο παλμός και η ζωντάνια, θα πρόσθετα και η ωριμότητα που επιδεικνύεται, είναι μεγάλα, τεράστια σκιρτήματα ενός λαϊκού ριζοσπαστισμού μετά από απανωτές ήττες και μέσα σε ένα πολύ καταθλιπτικό διεθνές και εσωτερικό περιβάλλον. Χωρίς υπερβολή, η ανατολή αυτής της πλατιάς διαθεσιμότητας και κινητοποίησης είναι ό,τι πιο θετικό μπορούσε να φανταστεί κανείς στους ζοφερούς καιρούς που ζούμε. Είναι σημάδι βαθύτερων διεργασιών και αναγκών που υπάρχουν και ψάχνουν τρόπο για να εκφραστούν.

Αυτό που ζούμε τον τελευταίο μήνα είναι μια συμπύκνωση πρόσφατης πείρας (πολιτικής, οικονομικής, πολιτιστικής), και εννοώ ό,τι έφερε η Χρεοκοπία και τα Μνημονιακά καθεστώτα, διότι τώρα ζούμε τις συνέπειές τους. Ο σιδηρόδρομος συμβολικά (αλλά και τραγικά) αποτυπώνει όλα τα σημάδια των πολιτικών αυτών, του ξεπουλήματος, της διάλυσης των υποδομών, της απόλυσης έμπειρου και ικανού προσωπικού, της ιδιωτικοποίησης, της αλαζονείας των πολιτικών που κρύβονται πίσω από το ντροπιαστικό άρθρο 86 περί ασυλίας υπουργών και βουλευτών, της διάβρωσης όλων των θεσμών – και ιδιαίτερα της δικαιοσύνης. Για δύο χρόνια όλο το πολιτικό σύστημα έκανε τα πάντα για να μην υπάρξουν συνέπειες για τους ενόχους, δηλαδή για τους ίδιους... Αλλά αυτό που ζούμε, το ζούμε με έναν διαφορετικό τρόπο: με την ανάδυση μιας άλλης διαθεσιμότητας, κινητοποίησης, ευαισθητοποίησης, συνειδητοποίησης. Η υπόθεση των Τεμπών, και ιδιαίτερα η παραδειγματική στάση μιας ομάδας συγγενών που έκανε υπόθεση ζωής το να τιμωρηθούν οι ένοχοι του εγκλήματος, λειτούργησε καταλυτικά για μια μεγάλη αφύπνιση και εγρήγορση

μέσα στη νεολαία και ολόκληρο τον πληθυσμό. Αν αφαιρέσουμε αυτόν τον καταλυτικό παράγοντα, δηλαδή την παρουσία μιας ομάδας με σθένος που αναλαμβάνει την ευθύνη και τα βάζει με ολόκληρο το πολιτικό σύστημα ζητώντας την Αλήθεια και τη Δικαιοσύνη, δεν μπορούμε να καταλάβουμε τίποτα από όσα συμβαίνουν σήμερα στη χώρα. Επειδή σήμερα αυτός ο νέος παράγοντας, η κινητοποίηση του λαού γύρω από την υπόθεση των Τεμπών, αλλάζει το πολιτικό τοπίο και παράγει αποτελέσματα.

Πραγματικό υποκείμενο

Αυτός ο παράγοντας εκφράζει υποκειμενικά ένα νέο συσχετισμό μέσα στην κοινωνία, τον επηρεάζει και τον διαμορφώνει, του δίνει υπόσταση και φωνή, τον συσπειρώνει, του αλλάζει τις κλίμακες του εφικτού, τον καθιστά υποκείμενο. Κι αυτό είναι ένα σημαντικότερο νέο δεδομένο στην κοινωνική και πολιτική ζωή της χώρας. Πραγματικό υποκείμενο, όχι αυτό που φαντάζεται ο καθένας, αλλά υπαρκτό, ζωντανό, που προχωρά και δυναμώνει, που αντιλαμβάνεται διαφορετικά, που ιεραρχεί με άλλο τρόπο από αυτόν που αντιλαμβάνονται και ιεραρχούν τα υπάρχοντα πολιτικά κόμ-

ματα, που δημιουργεί μια άλλη κατάσταση μέσα στην κοινωνία και στη χώρα. Ναι, δεν έχει φτάσει εκεί που θα ήθελε κανείς, να αγκαλιάζει όλα τα κεντρικά και κρίσιμα ζητήματα του υπαρκτού προβλήματος της χώρας. Όμως – και αυτό έχει τεράστια σημασία – ακουμπά και αγγίζει κρίσιμα ζητήματα, που ανοίγουν δρόμους και ξεκλειδώνουν σφαιρισμένες πόρτες: το ζήτημα της Δικαιοσύνης – το ζήτημα του σεβασμού της ζωής και των άταφων νεκρών – τη στάση της κυβέρνησης και όλων των θεσμών απέναντι στους γονείς και τα αιτήματά τους – την ολοφάνερη προσπάθεια συγκάλυψης και μπαζώματος του εγκλήματος – την εγκληματική αδιαφορία επί 2 χρόνια όλων των κομμάτων και ΜΜΕ, που νοιάζονταν μόνο για τις δικές ιεραρχήσεις (εκλογές, ποσοστά, μικροπολιτική, «μεταγραφές», εσωκομματικές διενέξεις κ.λπ.).

Μετά τις 26/1, πριν ένα μήνα, πήραν χαμπάρι ότι δεν μπορούν να το αγνοούν. Ναι, αλλά τι είχε προηγηθεί; 1.500.000 υπογραφές που αγνοήθηκαν επιδεικτικά από όλους – μια διαδικασία με πολλούς τραμπουκισμούς μέσα στη Βουλή, με πρωταγωνιστές τον εξαφανισμένο κ. Μαρκόπουλο και τον κ.

Τασούλα (που πήρε προαγωγή και έγινε πρόεδρος Δημοκρατίας μιας ισχνής μειοψηφίας, εντελώς απονομιμοποιημένος στη συνείδηση του λαού) – μια συναυλία στο τέλος του καλοκαιριού – πολλές εκπομπές σε ανεξάρτητα ΜΜΕ, και εργασία εμπειρογνομόνων που έβαλαν οι γονείς και αποκάλυψαν πλήθος από στοιχεία – συγκεντρώσεις σε πολλές πόλεις με ομιλητές τους γονείς. Έτσι φθάσαμε στις 26/1, που ήταν ένα σοκ για όλο το καθεστώς και το πολιτικό σύστημα. Αυτός ο βηματισμός έφερε αποτελέσματα, διαμόρφωσε συνειδήσεις, πρόσφερε γνώση και στοιχεία, έδειξε ενόχους και συνενόχους, αποκάλυψε την πραγματική φύση των ανώτερων δικαστικών αρχών, την έλλειψη Δικαιοσύνης και τη διάλυση όλων των υποδομών. Ξανάφερε στην επιφάνεια αξίες που συνδέονται βαθιά και αρχετυπικά με τον πολιτισμό του ελληνοισμού: η μάννα και ο ρόλος της όταν χάνει το παιδί της, το πένθος, ο σεβασμός στους νεκρούς – η ιεροσουλία του άταφου νεκρού ή του μπαζώματος κομματιών του σώματος σε άγνωστα χωράφια – η οργή που φέρνει η κυνική και αλαζονική στάση της εξουσίας απέναντι σε αυτά τα πολύ βαθιά ριζωμέ-

να αισθήματα – το ήθος απέναντι στην ανηθικότητα και τον άκραιο κυνισμό-χειρισμό. Δηλαδή το κίνημα των Τεμπών έθεσε πολιτικά θέματα (Δικαιοσύνη – Μπάζωμα – Συγκάλυψη – Ατιμωρησία) και βαθιά αξιακά ζητήματα που αγγίζουν την ψυχή και την ηθική της κοινωνίας.

Ύβρις, Άτις, Νέμεσις, Τίσις

Αυτά τα δύο στοιχεία δημιούργησαν μια συσπείρωση μέσα στην κοινωνία, δημιούργησαν μια ενότητα που αγκαλιάζει διαφορετικές ηλικίες και στρώματα σε κάθε γωνιά της χώρας. Θα λέγαμε σε άλλη γλώσσα ότι λειτουργεί ως πραγματικός υποκειμενοποιητικός παράγοντας: δημιουργεί νέα συνείδηση και προάγει αξίες – ενώνει και δεν διαχωρίζει – οδηγεί σε συμπεράσματα όταν χρησιμοποιεί στον λόγο του το αρχαίο τραγικό σχήμα «ύβρις, άτις, νέμεσις, τίσις», που έχει και σήμερα μια ιδιαίτερη σημασία. Διότι η εξουσία (των λίγων, του κέρδους, των ελίτ, του πολιτικού συστήματος κ.λπ.), υπερεκτιμώντας τις ικανότητες και τη δύναμή της (πολιτική, στρατιωτική και οικονομική), συμπεριφέρεται με βίαιο, αλαζονικό και προσβλητικό τρόπο απέναντι στους πολίτες και στους νόμους (ηθικούς, γραπτούς, άγραφους), και φτάνει στην «ύβριν». Αυτή οδηγεί στην «άτιν», δηλαδή στο θόλωμα, στην τύφλωση του νου, ωθώντας τον υβριστή σε νέες ύβρεις, ώσπου να διαπράξει μια πολύ μεγάλη ανοησία, δηλαδή να ξεπεράσει πολλά όρια. Τότε επέρχεται η «νέμεσις» με την οργή και την εκδίκηση, που θα οδηγήσει στην «τίσιν», δηλαδή την τιμωρία του.

Ο σύλλογος των γονιών των θυμάτων των Τεμπών μπόρεσε να λειτούργησει σαν καταλύτης επειδή έκφρασε όλα αυτά τα πράγματα, επειδή ζητά να διορθωθούν όλα τα «στραβά» που δημιουργεί η ιδιοτέλεια και η αρπαγή-λεηλασία της δημόσιας περιουσίας, επειδή αναμετρείται με την αλαζονεία και την άτιν της εξουσίας και των εκφραστών της. Ο αριστερός θα αναρωτηθεί: μα πού είναι το κέρδος, πού είναι το κράτος και το κεφάλαιο που δολοφονούν; Αν δεν υπάρχει η λέξη «κέρδος», ή